

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 22. 8. 2011

Č.j. : 57971/ENV/11

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,**

ke 2. návrhu

„Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje“

verze po veřejném projednání

Předkladatel koncepce:

Krajský úřad Jihomoravského kraje
odbor územního plánování a stavebního řádu
Žerotínovo nám. 3/5
601 82 Brno

Zpracovatel koncepce:

Atelier T-plan, s.r.o.
Na Šachtě 9
170 00 Praha 7 - Holešovice

Zpracovatel posouzení:

Mgr. Alena Kubešová, Ph.D
*(držitelka autorizace podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování
vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, osvědčení
č. j. 3269/468/OPVŽP/99 ze dne 24.3.1999)*

RNDr. Libor Krajíček

*(držitel autorizace podle §19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování
vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
č. j. 5033/793/OPV/93 ze dne 19.04. 1994)*

Mgr. Ondřej Volf

(držitel autorizace podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí č.j. 630/905/05 ze dne 19.5.2005)

Mgr. Eva Chvojková

(držitelka autorizace podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí č.j. 630/214/05 ze dne 8.3.2005)

Stručný popis koncepce:

Podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) by měly Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále též jen „ZÚR JMK“) stanovit základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území, stanovit priority územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území a zpřesnit nebo vymezit rozvojové oblasti a osy a specifické oblasti republikového a nadmístního významu. Dále zpřesnit plochy a koridory vymezené v Politice územního rozvoje a navrhnout plochy a koridory nadmístního významu včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability a územních rezerv a stanovit požadavky na jejich využití.

ZÚR JMK rovněž definují plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby a na území Jihomoravského kraje určují priority územního plánování a úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci.

Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje. Součástí zásad územního rozvoje je i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 stavebního zákona.

Dokumentace po věcné stránce obsahuje:

- Stanovení priorit územního plánování Jihomoravského kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území
- Zpřesněné vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os vymezených v PÚR ČR 2008 a vymezení oblastí se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území více obcí
- Zpřesnění vymezení specifických oblastí vymezených v PÚR ČR 2008 a vymezení dalších specifických oblastí nadmístního významu
- Zpřesnění vymezení ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR 2008 a vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, ovlivňujících území více obcí, včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury, ÚSES a územních rezerv
- Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje
- Vymezení cílových charakteristik krajiny
- Vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a vymezených asanačních území nadmístního významu, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit

- Stanovení požadavků nadmístního významu na koordinaci územně plánovací činnosti obcí a na řešení v územně plánovací dokumentaci obcí, zejména s přihlédnutím k podmínkám obnovy a rozvoje sídelní struktury
- Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je prověření změn jejich využití územní studií podmínkou pro rozhodování, a dále stanovení lhůty pro pořízení územní studie, její schválení pořizovatelem a vložení dat o územní studii do evidence územně plánovací činnosti
- Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je pořízení a vydání regulačního plánu orgány kraje podmínkou pro rozhodování o změnách jejich využití a dále stanovení lhůty pro pořízení regulačního plánu a jeho předložení zastupitelstvu kraje
- Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je podmínkou pro rozhodování o změnách jejich využití pořízení a vydání regulačního plánu na žádost
- Zadání regulačního plánu v rozsahu dle přílohy č. 9 pro plochu nebo koridor vymezený podle předchozích dvou bodů
- Stanovení pořadí změn v území (etapizace)
- Údaje o počtu listů zásad územního rozvoje a počtu výkresů grafické části

Cíle ZÚR JMK nejsou v zásadním rozporu s prioritními cíli uvedenými v národních strategických programových dokumentech (případně jejich návrhy) a regionálních dokumentech Jihomoravského kraje. V rámci ZÚR JMK byly stanoveny priority územního plánování, které jsou důležitým rozhodovacím kritériem pro výběr záměrů, které je nutné upřednostnit.

Stručný popis vyhodnocení:

Posouzení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno v souladu s požadavky platného stavebního zákona a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení vlivů na životní prostředí je metodicky založeno na hodnocení celého obsahu ZÚR JMK, v míře podrobnosti dané měřítkem tiskových výstupů výkresové části ZÚR JMK (měřítko 1:100 000). Grafická část Vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí byla zpracována v měřítku 1:125 000.

Hodnocení vlivů na obyvatelstvo a složky ŽP ve všech případech vychází z identifikace potenciálních vlivů a z expertního odhadu jejich rozsahu a významnosti. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr/požadavek) v rámci ZÚR JMK definován nebo vymezen.

Návrhové části ZÚR JMK bez územního průmětu (priority ÚP, požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území) jsou ve vztahu ke složkám životního prostředí posuzovány formou extrapolace předpokládaných vlivů. Návrhové části ZÚR JMK s konkrétním územním průmětem ve výkresové části (koridory a plochy) jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům environmentálních limitů zobrazitelných měřítku v ZÚR JMK.

Předmětem hodnocení jsou plochy a koridory dle PÚR ČR 2008, plochy a koridory nadmístního významu a územní rezervy. Hodnocení je vždy vymezený koridor či plocha daného záměru, technické řešení není v rámci hodnocení zohledněno s výjimkou jasně definovaných tunelových úseků a šířkového uspořádání záměrů v oblasti dopravní

infrastruktury. Vlastní identifikace vlivů hodnocených záměrů na sledované složky životního prostředí byla provedena v pracovních mapách měřítka 1:100 000.

Způsob hodnocení:

-2 potenciálně významný negativní vliv

-1 potenciálně mírně negativní vliv

0 bez vlivu/zanedbatelný vliv

+1 potenciálně pozitivní vliv

+2 potenciálně významný pozitivní vliv

? vliv nelze vyhodnotit

Pro účely hodnocení souladu koncepce ZÚR JMK s cíli strategických dokumentů byly vybrány relevantní dokumenty na národní a krajské úrovni. Hodnocení je zaměřeno na strategickou část koncepce, tj. na hodnocení vazeb priorit ZÚR JMK k cílům životního prostředí a možných dopadů na relevantní cíle v oblasti životního prostředí stanovené strategickými dokumenty. Byla provedena rešerše těchto cílů a stanovena jednotlivá témata ochrany životního prostředí a k nim formulovány odpovídající cíle. Tato sada tzv. referenčních cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb priorit ZÚR JMK k tématům ochrany životního prostředí.

Součástí procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí bylo také posouzení vlivů koncepce na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně přírody a krajiny).

Průběh posuzování:

Pořizovatel (Krajský úřad Jihomoravského kraje) zpracoval a projednal ve smyslu ust. § 187 odst. 4 a 5 stavebního zákona návrh zadání ZÚR JMK. Ministerstvo životního prostředí (dále také jen „MŽP“) uplatnilo dne 7. 8. 2007 stanovisko dotčeného orgánu k návrhu zadání ZÚR JMK. Proces projednávání návrhu zadání byl ukončen 13. 9. 2007, kdy bylo zadání ZÚR JMK schváleno Zastupitelstvem Jihomoravského kraje.

Další etapou bylo projednání návrhu ZÚR JMK včetně vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území s dotčenými orgány, Ministerstvem pro místní rozvoj a sousedními kraji a zeměmi (tj. s povinnými subjekty dle § 37 odst. 2 a 4 stavebního zákona). MŽP uplatnilo dne 2. 9. 2009 stanovisko dotčeného orgánu k návrhu ZÚR JMK, které bylo v průběhu několika měsíců z velké části dohodnuto.

Do procesu projednávání návrhu ZÚR JMK zásadním způsobem zasáhl Rozsudek Nejvyššího správního soudu 3 A0 1/2007 – 2009 ze dne 25. 11. 2009, který zrušil opatření obecné povahy – Územní plán velkého územního celku Břeclavska (dále jen „ÚP VÚC Břeclavska“). Vzhledem k tomu, že se původní zadání ZÚR JMK odkazovalo v textu na schválený ÚP VÚC Břeclavska, bylo nutné upravit zadání ZÚR JMK tak, aby v ZÚR JMK byly řešeny záměry nadmístního významu pro celé území Jihomoravského kraje, tedy i pro území Břeclavska (jedná se zejména o technickou a dopravní infrastrukturu).

Návrh zadání ZÚR JMK, jehož projednání bylo zahájeno dne 7. 12. 2009, neměnil základní koncepci původního zadání ZÚR JMK z roku 2007, nýbrž upravil znění některých článků tak, aby toto zadání bylo v souladu s výše uvedenými skutečnostmi. MŽP uplatnilo k novému návrhu zadání dne 15. 1. 2010 stanovisko dotčeného orgánu, ve kterém sdělilo své připomínky a požadavky. Zadání ZÚR JMK upravené dle vyhodnocení připomínek

a požadavků bylo schváleno Zastupitelstvem Jihomoravského kraje usnesením 698/10/Z12 dne 25. 2. 2010.

V červnu 2010 bylo zahájeno projednávání 2. návrhu ZÚR JMK, včetně vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území s dotčenými orgány, Ministerstvem pro místní rozvoj a sousedními kraji. Společné jednání dle § 37 odst. 2 a projednání dle § 37 odst. 4 stavebního zákona se konalo dne 25. 6. 2010. MŽP uplatnilo dne 26. 7. 2010 stanovisko dotčeného orgánu k 2. návrhu ZÚR JMK, které bylo vypořádáno a dne 24. 1. 2011 s pořizovatelem ZÚR JMK dohodnuto. O zpracování 2. návrhu ZÚR JMK byly dle ust. § 37 odst. 3 stavebního zákona prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí informovány sousední země, Rakousko a Slovensko. Požadavek na konzultaci nebyl sousedními státy uplatněn.

Na základě připomínek a požadavků ve stanoviscích dotčených orgánů, na základě dohod Krajského úřadu Jihomoravského kraje a MŽP na způsobu vypořádání věcného stanoviska MŽP k 2. návrhu ZÚR JMK ze dne 24. 1. 2011 zajistil Jihomoravský kraj zpracování upraveného 2. návrhu ZÚR JMK, včetně vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území.

Upravené dokumenty byly předloženy k veřejnému projednání, které proběhlo dne 19. 4. 2011 v Brně. Dne 21. 7. 2011 MŽP uplatnilo stanovisko k těm připomínkám a námitkám z veřejného projednání 2. návrhu ZÚR JMK, které se týkaly kompetencí MŽP. Dne 21. 7. 2011 MŽP obdrželo zápis z veřejného projednání spolu s pokyny pro úpravu 2. návrhu ZÚR JMK.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán dle § 21 písmena l) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, vydává na základě 2. návrhu ZÚR JMK včetně zpracovaného Vyhodnocení vlivů na životní prostředí, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání

SOUHLASNÉ STANOVISKO

ke 2. návrhu

„Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje“

verze po veřejném projednání

s následujícími podmínkami (část A, část B):

Podmínky stanoviska:

1. Při územně plánovací činnosti a dále při přípravě, realizaci a provozování konkrétních záměrů v jednotlivých rozvojových oblastech a osách, ve specifických oblastech a ve stabilizovaných plochách a koridorech respektovat principy a podmínky stanovené ve Vyhodnocení SEA včetně podmínek vyplývajících z hlavních environmentálních limitů vycházejících ze stávající legislativy, tj. zejména podmínek vyplývajících z území chráněných v rámci zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, podmínek vyplývajících z CHOPAV a z ochranných pásem vodních zdrojů dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění

pozdějších předpisů, podmínek ochrany ZPF dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů a podmínek ochrany lesů dle zákona č. 289/1995 Sb. o lesích, ve znění pozdějších předpisů a podmínek ochrany kulturních památek dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

2. Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vyloučit zásah do kulturních památek.
3. Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vyloučit, případně minimalizovat zásah do ZCHÚ a do I. a II. zóny NP a CHKO.
4. Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vyloučit, případně minimalizovat zásah do biocenter ÚSES, křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru.
5. Při zpřesňování ploch a koridorů v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů v plochách a koridorech minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF.
6. Při zpřesňování ploch a koridorů v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů v plochách a koridorech minimalizovat zábor a zásah do PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
7. Před realizací záměrů zasahujících do ZCHÚ a jejich ochranných pásem, do I. a II. zón NP a CHKO a do biocenter ÚSES zpracovat biologické hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
8. Vytvářet podmínky k ochraně stávajících a vytváření zatím nefunkčních prvků ÚSES. Zvyšovat podíl zatravněných a lesních ploch, mokřadů a dalších ekosystémů zvyšujících biodiverzitu, ekologickou stabilitu a snižujících vodní i větrnou erozi půdy.
9. V odůvodněných případech prověřit variantně územní studií vedení silničního nebo železničního koridoru, aby mohla být preferována varianta s nejmenším negativním vlivem na životní prostředí.
10. Při přípravě a realizaci silničních a železničních staveb, především čtyřpruhových komunikací a dvoukolejných tratí, zajistit dostatečnou prostupnost silničního nebo železničního tělesa pro živočichy, zejména s ohledem na velké druhy savců.
11. Před realizací konkrétních záměrů v plochách komerčních a průmyslových a při zahájení těžby nerostných surovin zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví, v odůvodněných případech zpracovat vyhodnocení zdravotních rizik.
12. Pro plochy s obytnou a smíšenou funkcí, komerční a průmyslovou funkcí a funkcí sportovní a rekreační zajistit dostupnost veřejnou dopravou.
13. Při realizaci konkrétních záměrů upřednostňovat tam, kde je to možné, vytápění z centrálního zdroje tepla, případně zemním plynem nebo obnovitelnými zdroji (biomasa, tepelná čerpadla).
14. Při zpřesňování ploch a koridorů v územních plánech obcí a při realizaci konkrétních záměrů v záplavových územích zajistit, kromě protipovodňové ochrany vlastních záměrů, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.
15. Vznikne-li potřeba vymezení nových záměrů strategického významu pro rozvoj kraje

a záměrů nadmístního významu v ZÚR JMK, budou tyto záměry nejprve prověřeny zpracováním územních studií, které budou projednány s MŽP a s ostatními příslušnými dotčenými orgány.

16. V navazujících územně plánovacích dokumentacích a při realizaci záměrů zdůraznit a respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů.
17. V navazujících územně plánovacích dokumentacích vytvářet podmínky vedoucí ke snížení rozsahu území zatíženého těžbou a podporovat opatření k rekultivaci tohoto území.
18. Regulovat rekreační využívání tam, kde se rekreace a sport charakterem nebo intenzitou dostávají do rozporu se zájmy ochrany přírody a krajiny, ochrany vod, zemědělského půdního fondu (ZPF) a pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL). Spolupracovat s dotčenými orgány ochrany přírody.
19. Všechny větší investiční záměry v průmyslu, dopravě, obchodu a další vybavenosti, vyvolávající dopravní nároky, budou důsledně posuzovány z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA, EIA), závěry a doporučení z nich budou převzata do správních řízení a do správních rozhodnutí o jejich umístění a povolení.
20. V rámci celkového systému sledování dopadů implementace ZÚR JMK sledovat dopady implementace ZÚR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví a pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu.
21. Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vyhodnocení všech stanovisek dotčených orgánů státní správy, vyjádření, námitek a připomínek došlých po celou dobu přípravy koncepce včetně veřejného projednání, a to jak ke koncepci, tak i k jejímu vyhodnocení.

B. Podmínky stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

Realizace Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptáčí oblasti pouze za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska:

1. Vzhledem k tomu, že hodnocená koncepce nepřináší u některých navržených záměrů dostatečně podrobné údaje, které by umožnily přesně posoudit konkrétní míru a rozsah případného vlivu na jednotlivé evropsky významné lokality, je potřeba u rozvojových oblastí, os, ploch a koridorů (záměrů), u kterých byl zjištěn možný negativní vliv (52 záměrů) přenést požadavek na posouzení vlivu konkrétních záměrů na EVL (PO) dle § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny do dalších fází správních řízení (nižší územně plánovací dokumentace, procedury EIA, územní a stavební řízení apod.).
2. Při projektové přípravě konkrétních záměrů ZÚR JMK je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměru s předměty ochrany evropsky významných lokalit, resp. s biotopy druhů a typy evropských stanovišť.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu dle § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a příslušných ustanovení stavebního zákona zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci. Dále upozorňujeme schvalující orgán na povinnost ve smyslu § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Výše uvedené povinnosti je třeba respektovat s ohledem na požadavky směrnice 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.

ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk kulatého razítka se státním znakem č. 11)